

Provinciaal blad van Noord-Brabant

ISSN: 0920-1408

Onderwerp

Financiële verordening Havenschap Moerdijk

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Besluiten om over te gaan tot bekendmaking in het Provinciaal Blad van de door de Raad van Bestuur van Havenschap Moerdijk op 13 december 2012 vastgestelde 'Financiële verordening Havenschap Moerdijk'. Deze Verordening treedt in werking met ingang van de 8^e dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Nummer

292/12

Bijlage(n)

1

's-Hertogenbosch, 18 december 2012
Gedeputeerde Staten voornoemd,

de voorzitter
prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de secretaris
drs. W.G.H.M. Rutten

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

1. **administratie:** het systematisch verzamelen, vastleggen, verwerken en verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van (onderdelen van) de organisatie van het Havenschap Moerdijk en ten behoeve van de verantwoording die daarover moet worden afgelegd.
2. **financiële administratie:** het onderdeel van de administratie dat omvat het systematisch maken en verwerken van aantekeningen betreffende de financiële gegevens van (onderdelen van) de organisatie van het Havenschap Moerdijk ten einde te komen tot een goed inzicht in:
  - a. de financieel-economische positie;
  - b. het financiële beheer;
  - c. de uitvoering van de begroting;
  - d. het afwickelen van vorderingen en schulden;
  - e. alsmede het afleggen van rekening en verantwoording daarover.
3. **administratieve organisatie:** het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en het in stand houden van een goede werking van de informatieverzorging ten behoeve van de verantwoordelijke leiding.
4. **financieel beheer:** het uitoefenen van bestuur over en toezicht op het beheer van middelen en het uitoefenen van rechten van het Havenschap Moerdijk.
5. **rechtmatigheid:** het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het Havenschap, besluiten, kaders en procedures van de Raad van Bestuur en besluiten, kaders en procedures van het Dagelijks Bestuur. In hoofdstuk II Financiën en Control uit het Handboek Havenschap Moerdijk zijn aanvullende regels terug te vinden.
In “de normstelling financiële rechtmatigheid”, vastgesteld door achtereenvolgend het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur, wordt aangegeven welke externe en interne wet- en regelgeving hier bedoeld wordt.
6. **doelmatigheid:** het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen.
7. **doeltreffendheid:** de mate waarin het Havenschap Moerdijk er in slaagt met de geleverde prestaties de gestelde doelen of beoogde maatschappelijke effecten te bereiken.

Titel 1 Begroting en verantwoording

Nummer

292/12

Artikel 2 Programmabegroting

1. Het Dagelijks Bestuur biedt de Raad van Bestuur jaarlijks tijdig een concept programmabegroting voor het volgende jaar aan.
2. De Raad van Bestuur stelt per programma vast:
  - a. de typering;
  - b. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
  - c. de baten en lasten.
3. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor het verzamelen en vastleggen van gegevens per programma over:
  - a. de typering;
  - b. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
  - c. de baten en lasten;opdat de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het beleid zoals vastgesteld door de Raad van Bestuur kan worden getoetst.

Artikel 3 Kaders begroting

1. Het Dagelijks Bestuur biedt uiterlijk 1 februari van het begrotingsjaar een nota aan over de kaders voor het volgende begrotingsjaar en tenminste de daarop drie volgende jaren. In deze nota worden de bevindingen betrokken uit de kwartaalrapportages bedoeld in artikel 6 en de jaarstukken bedoeld in artikel 7.
2. De Raad van Bestuur stelt deze nota uiterlijk 1 april vast.

Artikel 4 Uitvoeren begroting

1. Het Dagelijks Bestuur stelt regels die waarborgen dat de uitvoering van de begroting rechtmatig, doelmatig en doeltreffend verloopt.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor dat de lasten van de programma's zoals geautoriseerd in de (gewijzigde) begroting niet worden overschreden.

Beheersing en Interne controle

Artikel 5 Interne controle

1. Het Dagelijks Bestuur draagt ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening zorg voor de jaarlijkse interne controle van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het Dagelijks Bestuur maatregelen tot herstel.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt zorg voor de jaarlijkse interne controle van een aantal bedrijfsonderdelen op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de informatievoorziening, de rechtmatigheid van beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van de regelingen van het Havenschap.
3. Het Dagelijks Bestuur zorgt op basis van de resultaten van de controle bedoeld in het tweede lid indien nodig voor verbeteringen en/of maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Artikel 6 Kwartaalrapportages

1. Het Dagelijks Bestuur informeert de Raad van Bestuur door middel van kwartaalrapportages over de realisatie van de begroting van het Havenschap.
2. De kwartaalrapportages worden aan de Raad van Bestuur aangeboden op de volgende tijdstippen:
  - a. de 1^e kwartaalrapportage vóór 30 juni van het lopende begrotingsjaar;
  - b. de 2^e kwartaalrapportage vóór 30 september van het lopende begrotingsjaar;
  - c. de 3^e kwartaalrapportage vóór 31 december van het lopende begrotingsjaar.
3. De inrichting van de kwartaalrapportages sluit aan bij de inrichting van de begroting.
4. De kwartaalrapportages gaan per programma in op afwijkingen ten opzichte van de begroting met betrekking tot:
  - a. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
  - b. de baten en lasten.

Artikel 7 Jaarstukken

1. Het Dagelijks Bestuur legt verantwoording af over de uitvoering van de programma's.
2. In de verantwoording gaat het Dagelijks Bestuur per programma in op afwijkingen ten opzichte van de begroting met betrekking tot:
  - a. de voornaamste doelstellingen en prioriteiten;
  - b. de baten en lasten.

Titel 2 Financiële positie

Kaderstellen

Artikel 8 Financiële positie

1. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat het beleid waartoe de Raad van Bestuur heeft besloten, in de financiële positie is opgenomen.
2. In het hoofdstuk financiële positie met toelichting van de begroting geeft het Dagelijks Bestuur een overzicht van de verwachte financiële positie voor tenminste de komende 3 jaar met een toelichting.
3. In het hoofdstuk financiële positie bij de jaarstukken geeft het Dagelijks Bestuur een overzicht van de werkelijke financiële positie t.o.v. een jaar eerder en t.o.v. de begroting.
4. Investeringskredieten worden altijd separaat door de Raad van Bestuur goedgekeurd.

Artikel 9 Waardering & afschrijving vaste activa

Nummer

292/12

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief het saldo van agio en disagio worden lineair in 4 jaar afgeschreven.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
3. De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair over de verwachte gebruiksduur afgeschreven in:
  - a. 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen, kades, steigers en haveninrichting;
  - b. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;
  - c. 20 jaar: elektrische/technische installaties kantoor, kantoorinrichting, keukeninrichting en archiefinrichting;
  - d. 10 jaar: gladheidbestrijdingsmaterialen, veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties;
  - e. 7 jaar: kantoorinventaris, keukeninventaris en apparatuur;
  - f. 5 jaar: personenauto's, lichte motorvoertuigen;
  - g. 3 jaar: hard- en software;
  - h. Niet: gronden en terreinen.

Activa met een verkrijgingprijs minder dan € 5.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatst genoemden worden altijd geactiveerd. De directeur of controller kan rekening houdend met specifieke gebruiksduur van een actief, (schriftelijk) gemotiveerd, afwijken van de hierboven genoemde afschrijvingstermijnen. De afwijking kan eruit bestaan dat aansluiting wordt gezocht met de verwachte economische levensduur of dat aansluiting wordt gezocht met het bijbehorende erfpacht- of huurcontract van het betreffende actief. Vanaf de eerste dag van de maand na ingebruikname wordt gestart met afschrijven.

4. Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden verstaan investeringen in aanleg van: (inrichting) wegen; waterwegen; civiele kunstwerken, groen en kunstwerken.
5. Aankoop en vervaardiging van activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan door een besluit van de Raad van Bestuur worden afgeweken. In geval van activering bij door een besluit van de Raad van Bestuur wordt het actief lineair afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere door raad aan te geven tijdsduur.

Artikel 10 Voorzieningen voor oninbare vorderingen

1. Voor openstaande vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 11 Reserves en voorzieningen

Nummer

1. Het Dagelijks Bestuur biedt jaarlijks gelijktijdig met de in artikel 3 genoemde nota de (bijgestelde) nota reserves en voorzieningen aan.
2. De nota behandelt:
  - a. De vorming en besteding van reserves;
  - b. De vorming en besteding van voorzieningen;
  - c. De toerekening en verwerking van rente over de reserves, in relatie tot de nota weerstandsvermogen bedoeld in artikel 15.
3. De Raad van Bestuur stelt deze nota uiterlijk 1 april vast.

292/12

Artikel 12 Treasury functie

1. Het Dagelijks Bestuur draagt bij de uitoefening van de treasury functie zorg voor
  - a. Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de Raad van Bestuur vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
  - b. Het beheersen van risico's verbonden aan de treasury functie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
  - c. Het zoveel mogelijk beperken van de kosten van de leningen en het bereiken van voldoende rendement op de uitzettingen;
  - d. Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
2. Het Dagelijks Bestuur neemt bij het uitvoeren van de treasury functie de volgende richtlijnen in acht:
  - a. Het uitzetten van overtollige geldmiddelen langer dan drie maanden gebeurt uitsluitend bij financiële ondernemingen met minimaal een AA rating afgegeven door tenminste twee gezaghebbende rating bureaus, of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteitseis geldt van 0% en; Het is slechts toegestaan gelden uit te zetten bij financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een lidstaat van de EER, Europese Economische Ruimte, die minimaal over een AA-rating beschikt. Deze rating dient door tenminste twee ratingbureaus te zijn afgegeven.
  - b. Het uitzetten van overtollige geldmiddelen van ten hoogste drie maanden gebeurt uitsluitend bij financiële ondernemingen met minimaal een A rating afgegeven door tenminste twee gezaghebbende rating bureaus, of bij instellingen voor wiens waardepapieren een solvabiliteitseis geldt van 0% en; Het is slechts toegestaan gelden uit te zetten bij financiële ondernemingen die gevestigd zijn in een lidstaat van de EER, Europese Economische Ruimte, die minimaal over een AA-rating beschikt. Deze rating dient door tenminste twee ratingbureaus te zijn afgegeven
  - c. Overtollige gelden worden uitsluitend uitgezet tegen vastrentende waarden, dan wel in producten waarbij de hoofdsom tenminste aan het eind van de looptijd in tact is;

- d. Voor het aantrekken van financieringen wordt de inkoopprocedure gevolgd;
  - e. Overeenkomsten voor het aangaan van leningen, het uitzetten van middelen of het verlenen van garanties luiden in euro;
  - f. Voor de kasgeldlimiet en de rente-risico-norm gelden wettelijke waarden. Het Dagelijks Bestuur informeert de Raad van Bestuur indien de kasgeldlimiet of de rente-risico-norm dreigen te worden overschreden.
3. Verstrekken van geldleningen en garanties en het aangaan van financiële participaties anders dan genoemd in het tweede lid worden uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Bij het uitzetten van middelen, het verstrekken van garanties en het aangaan van financiële participaties uit hoofde van de publieke taak bedingt het Dagelijks Bestuur indien mogelijk zekerheden. Het Dagelijks Bestuur motiveert in zijn besluit het openbaar belang van dergelijke uitzettingen van middelen, verstrekkingen van garanties en financiële participaties.
  4. Het Dagelijks Bestuur stelt regels op ter uitvoering van het gestelde onder het eerste tot en met het derde lid en legt deze regels alsmede de regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening vast in een treasury statuut. Het Dagelijks Bestuur zendt het treasury statuut ter vaststelling aan de Raad van Bestuur.

Artikel 13 Registratie bezittingen en vermogen

1. Het Dagelijks Bestuur zorgt voor een actuele en volledige registratie van bezittingen. In de registratie worden ook opgenomen niet- of netto-geactiveerde investeringen in de openbare ruimte.
2. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor, dat de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van het Havenschap systematisch worden gecontroleerd, met dien verstande dat de waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de (debiteuren-)vorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen en de (crediteuren-)schulden jaarlijks worden gecontroleerd en registergoederen en bedrijfsmiddelen tenminste eenmaal in de 5 jaar.
3. Bij afwijkingen in de registratie van de bezittingen zorgt het Dagelijks Bestuur voor verbeteringen en/of maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Titel 3 Paragrafen

Artikel 14 Lokale heffingen en tarieven

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota lokale heffingen en tarieven aan. Deze nota behandelt:
  - a. welke lokale heffingen en tarieven het Havenschap kent;
  - b. wat de basis is voor de jaarlijkse aanpassing;

- c. welke procedures van toepassing zijn;
  - d. de kostendekkendheid en het kwijtscheldingsbeleid voor lokale heffingen.
2. De nota bevat voorts een overzicht van de verordeningen met de bijbehorende vaststellingsdata waarin lokale heffingen en tarieven zijn vastgelegd. Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor dat er een actueel overzicht is van de lokale heffingen en tarieven. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden.
  3. Bij de begroting en jaarstukken gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf lokale heffingen en tarieven in op de lokale heffingen en tarieven.

Nummer

292/12

Artikel 15 Weerstandsvermogen en risicomanagement

1. Het Dagelijks Bestuur biedt eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen en risicomanagement aan. In deze nota wordt ingegaan op het beleid, hoe gaat het Havenschap om met risico's (risicomanagement) en het gewenste weerstandsvermogen. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden.
2. Het Dagelijks Bestuur geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de risico's van materieel belang aan met een toelichting. Het Dagelijks Bestuur geeft in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken de weerstandscapaciteit aan met een toelichting.

Artikel 16 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eens in de vier jaar een (bijgestelde) nota onderhoud kapitaalgoederen aan. De nota geeft het kader weer voor de inrichting van het onderhoud en het beoogde onderhoudsniveau per categorie kapitaalgoed. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden.
2. Bij de begroting en de jaarstukken gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen per categorie in op het onderhoud van de kapitaalgoederen.

Artikel 17 Financiering en treasury

1. Bij de begroting en de jaarstukken gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf financiering en treasury in op:
  - a. algemene ontwikkelingen rentebeleid;
  - b. financieringsbehoefte en –positie;
  - c. toetsing aan de normen van de Wet Fido.

Artikel 18 Bedrijfsvoering

1. Het Dagelijks Bestuur stelt eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota bedrijfsvoering vast. De nota wordt ter kennisgeving aan de Raad van Bestuur verzonden. De nota gaat in op de visie, doelstellingen en uitgangspunten met betrekking tot de bedrijfsvoering.

2. In de paragraaf bedrijfsvoering in de begroting wordt ingegaan op de tijdelijke en actuele onderwerpen op het gebied van de bedrijfsvoering die aandacht behoeven. In de paragraaf bedrijfsvoering bij de jaarstukken wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering alsmede over nieuwe ontwikkelingen.

Nummer

292/12

Artikel 19 Verbonden partijen

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota verbonden partijen aan. De Raad van Bestuur stelt de nota vast binnen 1 maand nadat de nota is aangeboden. De nota bevat de kaders voor het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties.
2. In de nota verbonden partijen wordt aandacht geschonken aan partijen waarin het Havenschap zowel bestuurlijk als financieel belang heeft.
3. In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in gegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen en eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Artikel 20 Grondbeleid

1. Het Dagelijks Bestuur biedt tenminste eens in de vier jaar een (bijgestelde) nota grondbeleid aan ter behandeling en vaststelling door de Raad van Bestuur. In deze nota wordt aandacht besteed aan:
  - a. definitie;
  - b. wettelijk kader;
  - c. uitgangspunten, op welke wijze voert het Havenschap grondbeleid uit;
  - d. doelstellingen;
  - e. ontwikkelingen;
  - f. rapportage over met name de prognose verwachte resultaten en onderbouwing van de geraamde winstneming;
  - g. financiële aspecten, met name beleidsuitgangspunten omtrent reserves en risico's grondzaken;
2. Bij de begroting en jaarrekening gaat het Dagelijks Bestuur in de paragraaf grondbeleid in op het grondbeleid. Waarbij de in lid 1 onder a tot en met g genoemde onderwerpen aan de orde komen.

Titel 4 Financiële organisatie en administratie

Artikel 21 Administratie

1. De administratie is zodanig van opzet en werking, dat zij in ieder geval dienstbaar is voor:
  - a. Het sturen en beheersen van activiteiten en processen binnen het Havenschap;

- b. Het verstrekken van informatie over ontwikkelingen in de omvang van activa met economisch nut, activa met maatschappelijk nut, voorraden, vorderingen en schulden enzovoorts;
- c. Het verschaffen van informatie aan de budgethouders en voor het maken van kostencalculaties;
- d. Het bevorderen van de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
- e. Het afleggen van de verantwoording over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begroting en ter zake geldende wet- en regelgeving;
- f. De controle van de registratie van gegevens als zodanig en van de daaraan ontleende informatie alsmede voor de controle op de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur in relatie tot de gestelde beleidsdoelen.

Nummer

292/12

Artikel 22 Financiële administratie

Het Dagelijks Bestuur draagt er zorg voor:

- a. De inrichting en de werking van de financiële administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en andere relevante wet- en regelgeving;
- b. De vereiste informatie verstrekt wordt aan het rijk, en de Europese Unie, alsmede aan andere instellingen die specifieke verantwoording opleggen aan gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 23 Financiële organisatie

Het Dagelijks Bestuur draagt de zorg voor:

- a. Een eenduidige indeling van de organisatie van het Havenschap en een eenduidige toewijzing van de taken van het Havenschap aan de afdelingen;
- b. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie;
- c. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten;

Artikel 24 Inkoopprocedure

Voor alle inkoop en aanbestedingen van werken en diensten wordt de inkoopprocedure gevolgd. Het contract comité zorgt dat gehandeld wordt in overeenstemming met de regels terzake van de Europese Unie (onderdeel rechtmatigheid uit procedure werkwijze contract comité opgenomen in hoofdstuk II Financiën en Control van het Handboek Havenschap Moerdijk).

Titel 5 Slotbepalingen

Artikel 25 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking conform het in artikel 9
Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Moerdijk, herziening 1997
bepaalde wijze.

Artikel 26 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald onder de naam 'Financiële
verordening Havenschap Moerdijk'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van Bestuur
van 13 december 2012.

DE RAAD VAN BESTUUR VOORNOEMD,

De secretaris,

De voorzitter,

F.J. van den Oever

Y.C.M.G. de Boer

Toelichting op de artikelen

Nummer

292/12

Algemeen

Artikel 216 van de Provinciewet geeft aan dat de Raad van Bestuur een verordening vaststelt over de uitgangspunten van het financieel beleid, regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie. Het doel van het artikel 216 Provinciewet is, dat de Raad van Bestuur de uitgangspunten vastlegt voor de uitvoering van de financiële functie. De verordening bevat daarmee de kaders, waarbinnen het Dagelijks Bestuur opereert.

Artikel 2. Programmabegroting

Artikel 2 bevat een aantal bepalingen over de inrichting van de begroting waarin de kaderstellende functie van de Raad van Bestuur tot uiting komt. De Raad van Bestuur legt op basis van dit artikel een belangrijk deel van de inrichting van de begroting vast.

Artikel 3. Kaders begroting

Artikel 3 gaat over het meerjarige budgettaire kader. Dat vormt de grondslag voor de eigenlijke begroting. Gegeven het grote belang van het budgetrecht van de Raad van Bestuur, is het logisch dat de Raad van Bestuur expliciet een budgettair kader vaststelt.

Artikel 4. Uitvoering begroting

In artikel 4 legt de Raad van Bestuur aan het Dagelijks Bestuur een aantal eisen op die voor een goede uitvoering van de begroting noodzakelijk zijn. In het eerste lid wordt bepaald dat het Dagelijks Bestuur de rechtmatigheid, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de uitvoering dient te waarborgen. Lid 2 doet hetzelfde voor de uitvoering van de programma's van de begroting.

Artikel 5. Interne controle

De Raad van Bestuur legt in dit artikel enkele basiscondities vast voor de interne controle. Daarmee verkrijgt de Raad van Bestuur de zekerheid dat het Dagelijks Bestuur aan de eisen genoemd in met name artikel 4, eerste lid, zal kunnen voldoen.

Het eerste en tweede lid regelen dat het Dagelijks Bestuur zorgt voor jaarlijkse interne controle ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening. Het derde lid regelt dat het Dagelijks Bestuur indien nodig op grond van de uitkomsten van de

interne controle zorgt voor verbeteringen en/of maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Nummer
292/12

Artikel 6. Kwartaalrapportages

Artikel 6 formaliseert een belangrijk onderdeel van de planning en control van de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur geeft namelijk aan de aard van de informatie die het Dagelijks Bestuur standaard dienen te verstrekken evenals de reguliere frequentie. Op basis van deze informatie kan de Raad van Bestuur de beleidsmatige en financiële stand van zaken m.b.t. de uitvoering van de begroting volgen en besluiten of bijsturing gewenst is.

Artikel 6 regelt wanneer de Raad van Bestuur tussentijds over de stand van zaken in het lopende begrotingsjaar moeten worden geïnformeerd. In dit artikel is gekozen voor de huidige 3 kwartaalrapportages. Door het vastleggen van de datum in het artikel stelt de Raad van Bestuur een maximale termijn vast, waarbinnen de kwartaalrapportages moeten worden samengesteld en opgeleverd.

In het derde lid van het artikel geeft de Raad van Bestuur kaders voor de inrichting van de kwartaalrapportages. In het vierde lid geeft de Raad van Bestuur aan waarover zij in elk geval in de kwartaalrapportages wil worden geïnformeerd.

Artikel 7. Jaarstukken

Artikel 7 is het sluitstuk van de begrotingscyclus; de verantwoording over de begrotingsuitvoering door het Dagelijks Bestuur, c.q. de controle van Raad van Bestuur daarop.

Artikel 8. Financiële positie

In lid 1 wordt het Dagelijks Bestuur opgedragen om het beleid waartoe de Raad van Bestuur heeft besloten in de financiële positie op te nemen. In lid 2 wordt aangegeven wat er in de begroting wordt opgenomen m.b.t. de financiële positie. In lid 3 wordt aangegeven wat er in de jaarstukken opgenomen wordt m.b.t. de financiële positie. In lid 4 is vastgelegd dat investeringsvoorstellen altijd separaat aan de Raad van Bestuur ter vaststelling voorgelegd worden. De afschrijvingslasten van geactiveerde investeringen drukken vanaf het jaar van aanschaf op de onder de programma's verantwoorde lasten.

Artikel 9. Waardering & afschrijving vaste activa

Nummer

292/12

De verordening moet volgens artikel 216 Provinciewet in elk geval bevatten de “regels voor waardering en afschrijving activa”. Artikel 9 stelt de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa. De vaste activa worden verplicht ingedeeld in immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa. De immateriële vaste activa worden verdeeld in de kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en de kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio. De materiële vaste activa worden onderverdeeld in materiële vaste activa met economisch nut en materiële vaste activa met alleen een maatschappelijk nut. Het eerste lid bepaalt, dat het saldo van agio en disagio en de kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief lineair worden afgeschreven in 4 jaar. Het tweede lid bepaalt, dat de kosten voor het afsluiten van geldleningen ineens ten laste van het resultaat worden gebracht. Het derde lid geeft de afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa met economisch nut. De afschrijvingswijze van deze activa is lineair. De maat voor de afschrijvingstermijnen is de economische levensduur. De directeur of controller kan, in principe schriftelijk gemotiveerd, afwijken van de in lid 3 genoemde afschrijvingstermijnen. Het vierde lid geeft een opsomming van de activa van het Havenschap Moerdijk, welke slechts een maatschappelijk en geen economisch nut hebben. Investerings in vaste activa met alleen maatschappelijk nut mogen ineens ten laste van de exploitatie worden gebracht. Deze investeringen genereren geen inkomsten en brengen bij verkoop geen geld op. Activering van deze activa geeft een opwaartse vertekening van het eigen vermogen. Het is de bedoeling dat de verordening een limitatieve opsomming geeft. Hierbij dient opgemerkt te worden dat alleen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geactiveerd mogen worden. Er moet namelijk in de praktijk een (h)erkenbaar criterium zijn voor de onderscheiding van activa met alleen een maatschappelijk nut. In lid 4 is er voor gekozen om aan te geven welke soorten van activa het betreft.

Het vijfde lid bepaalt, dat activa met alleen maatschappelijk nut onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves direct ten laste van de exploitatie worden gebracht. Slechts bij uitzondering mogen dergelijke investeringen met toestemming van de Raad van Bestuur worden geactiveerd. Dit kan nodig zijn ingeval het Havenschap Moerdijk een (aantal) zeer grote investering in de openbare ruimte wil uitvoeren. Het Havenschap Moerdijk kan bij een dergelijk (meerjarige) investering de begroting mogelijk niet sluitend krijgen. Dit is echter wel verplicht. Artikel 193 Provinciewet bepaalt namelijk, dat de begroting in enig jaar in evenwicht is, dan wel evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht. In een dergelijk geval kan activering van deze investeringen bij wijze van uitzondering uitkomst bieden.

Artikel 10 Waardering oninbare vorderingen

Artikel 10 geeft regels voor de bepaling van de hoogte van de voorziening voor oninbare vorderingen.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

Een belangrijk beleidsmatig aspect inzake de financiële positie betreft de omvang van het eigen vermogen van het Havenschap Moerdijk. Het eigen vermogen van het Havenschap Moerdijk bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hoe groot moet het weerstandsvermogen (= algemene reserve) zijn om risico's op te vangen. Artikel 11 bepaalt, dat het Dagelijks Bestuur een nota over de reserves en voorzieningen aanbiedt ter behandeling en vaststelling door de Raad van Bestuur. In deze nota stelt de Raad van Bestuur het kader vast voor de omvang van de reserves. Kaders stellen voor voorzieningen is veelal niet aan de orde, omdat voorzieningen een verplichtend karakter kennen. Wel is het inzichtelijk in de nota in te gaan op de voorzieningen.

Artikel 12. Treasuryfunctie

De treasury functie, ook wel aangeduid als financieringsfunctie, is een belangrijk onderdeel van het middelenbeheer. Gezien de operationele kwetsbaarheid van deze functie bevat artikel 216 het expliciete voorschrift dat de verordening een onderdeel over de financieringsfunctie heeft. In dit artikel wordt uitvoering gegeven aan artikel 216, tweede lid onder c. Het gaat om de kaders voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. De uitvoering van de treasury functie komt aan de orde in de paragraaf financiering en treasury in de begroting en de jaarstukken zoals die in het Besluit begroting en verantwoording is voorgeschreven. In dit artikel stelt de Raad van Bestuur basisregels m.b.t. doelstellingen, richtlijnen en limieten die voor het Dagelijks Bestuur gelden. Het vierde lid van het artikel draagt het Dagelijks Bestuur op een treasury statuut op te stellen waarin deze basisregels verder worden uitgewerkt en dat protocollen bevat voor de dagelijkse uitvoering. Onderwerpen die in een dergelijk besluit aan de orde komen zullen vooral betreffen de uitgangspunten en doelstellingen, het kasbeheer, het risicobeheer, de financiering, de administratieve organisatie en interne controle en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd over de uitvoering van de treasury functie. Onder het risicobeheer vallen het renterisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het koersrisicobeheer, het interne liquiditeitsbeheer, het crediteurenrisicobeheer en het valutarisicobeheer. Het treasury statuut wordt door de Raad van Bestuur vastgesteld.

De kasgeldlimiet en de rente-risico-norm zijn wettelijk geregeld (Wet financiering decentrale overheden, artikel 3 en 4, respectievelijk 5 en 6). Overschrijding is niet toegestaan. Binnenlandse Zaken moeten in hun hoedanigheid van toezichthouder ingrijpen, maar kunnen onder bijzondere omstandigheden een tijdelijke overschrijding tolereren. Bij overschrijding kan het Havenschap Moerdijk worden geconfronteerd met preventief toezicht op het sluiten van kortlopende (kasgeldlimiet) of langlopende (rente-risico-norm) leningen. De Raad van Bestuur dient daarom wanneer overschrijding dreigt terstond geïnformeerd te worden.

Nummer
292/12

Artikel 13 Registratie bezittingen en activa

Voor een goed beeld van de financiële positie is een volledige registratie van bezittingen van het Havenschap Moerdijk onontbeerlijk. Om te garanderen dat de registratie actueel en juist is, wordt in dit artikel het Dagelijks Bestuur opgedragen periodiek de registratie te controleren en bij afwijkingen verbeteringen en/of maatregelen tot herstel te treffen.

Artikel 14. Lokale heffingen en tarieven

In artikel 225 Provinciewet worden randvoorwaarden gesteld aan de hoogte van de lokale heffingen. Het eerste tot en met het tweede lid van artikel 14 regelt, dat het Dagelijks Bestuur minimaal eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota lokale heffingen en tarieven ter vaststelling aan de Raad van Bestuur opstelt. Voorst wordt in het eerste tot en met het tweede lid bepaald wat deze nota behandelt.

Het derde lid regelt over welke feiten aangaande de lokale heffingen en tarieven de Raad van Bestuur in elk geval in de verplichte paragraaf lokale heffingen en tarieven bij de begroting en jaarstukken worden geïnformeerd.

Artikel 15. Weerstandsvermogen

Het Havenschap Moerdijk loopt risico's. Deze risico's zijn van uiteenlopende aard. Tegen een deel van deze risico's kan het Havenschap Moerdijk zich verzekeren, worden er voorzieningen gevormd, of kunnen ze anderszins worden opgevangen. Voor een deel van de risico's is dit echter niet het geval. Daarnaast kan er voor gekozen worden om voor bepaalde verzekerbare risico's eigen risicodragers te worden door zich bewust niet voor deze risico's te verzekeren.

Niet verzekerde risico's en overige niet financieel afgedekte risico's hebben, als ze zich voordoen, (grote) financiële consequenties. Het is dus zaak voor het Havenschap Moerdijk, dat ze zich bewust is van de

risico's die ze loopt, en ze beheerst. Het uitsluiten van risico's is echter niet mogelijk. Niet verzekerde risico's die zich voordoen, moet het Havenschap Moerdijk opvangen met het weerstandsvermogen (=algemene reserve), door verhogen van tarieven of door beleidsmatige ombuigingen.

Nummer

292/12

Het Dagelijks Bestuur zal deze risico's moeten aangeven en toelichten en de (gewenste) weerstandscapaciteit moeten bepalen. Het eerste lid van artikel 15 regelt, dat het Dagelijks Bestuur minimaal eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota weerstandsvermogen en risicomanagement ter vaststelling aan de Raad van Bestuur opstelt. Voorst wordt in het eerste lid bepaald wat deze nota in ieder geval behandelt. Het tweede lid regelt over welke risico's en hun financiële consequenties de Raad van Bestuur in de verplichte paragraaf weerstandsvermogen en risico's van de begroting en de jaarstukken moeten worden geïnformeerd.

Artikel 16. Onderhoud kapitaalgoederen

Het eerste tot en met het derde lid van artikel 16 regelt, dat het Dagelijks Bestuur minimaal eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota onderhoud kapitaalgoederen ter vaststelling aan de Raad van Bestuur opstelt. In het eerste lid wordt bepaald wat deze nota behandelt.

Het tweede lid regelt over welke feiten aangaande onderhoud kapitaalgoederen de Raad van Bestuur in elk geval in de verplichte paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bij de begroting en jaarstukken worden geïnformeerd.

Artikel 17. Financiering en treasury

De basis voor dit artikel is gelegen in artikel 12. Artikel 17 regelt over welke feiten betreffende het financieel beheer van de treasuryfunctie de Raad van Bestuur in elk geval in de verplichte paragraaf financiering bij de begroting en jaarstukken worden geïnformeerd.

Artikel 18. Bedrijfsvoering

De organisatie is de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Beleid op dit gebied wordt in de eerste plaats vormgegeven door het Dagelijks Bestuur. In het eerste lid van artikel 18 wordt minimaal eens in de vier jaar een nota over de bedrijfsvoering ter kennisgeving overlegd aan de Raad van Bestuur.

Het tweede lid regelt verder over welke feiten aangaande het financieel beheer van de bedrijfsvoering de Raad van Bestuur in de verplichte paragraaf bedrijfsvoering geïnformeerd wordt.

Artikel 19. Verbonden partijen

Artikel 19 stelt regels voor de verantwoordingsinformatie over de verbonden partijen. De verantwoordingsinformatie wordt gesplitst. Het eerste lid regelt, dat er een nota verbonden partijen aan de Raad van Bestuur wordt aangeboden, waarin op de stand van zaken van de verbonden partijen wordt ingegaan en de Raad van Bestuur kaders voor het toekomstig beleid uiteen kan zetten. Deze (bijgestelde) nota wordt minimaal eens in de vier jaar aan Raad van Bestuur aangeboden. Artikel 19, lid 2 regelt over welke feiten aangaande verbonden partijen de Raad van Bestuur in de verplichte paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarstukken geïnformeerd worden.

Daar de begroting, jaarstukken en nota's openbare stukken zijn, kan vermelding van bepaalde in de verordening geëiste informatie de belangen van het Havenschap Moerdijk schaden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het voornemen om een financieel belang af te stoten, hetgeen in bepaalde situaties de onderhandelingspositie van het Havenschap Moerdijk aantast. Zulke gegevens worden vanzelfsprekend niet herkenbaar opgenomen in de begroting, jaarstukken en openbare nota's.

Artikel 20. Grondbeleid

Een belangrijke taak van het Havenschap Moerdijk is het zelf (laten) ontwikkelen van vastgoedlocaties. De uitgangspunten van het financiële beleid ten aanzien van het grondbeleid horen bij de Raad van Bestuur thuis. Artikel 20, eerste lid, regelt, dat het Dagelijks Bestuur minimaal eenmaal in de vier jaar een (bijgestelde) nota grondbeleid aan de Raad van Bestuur aanbiedt ter behandeling en vaststelling. In deze nota kan de Raad van Bestuur de kaders vaststellen voor het toekomstig grondbeleid. Het tweede lid van artikel 20 schrijft voor waarover de Raad van Bestuur in de verplichte paragraaf grondbeleid bij de begroting en jaarstukken wordt geïnformeerd.

Artikel 21. Administratie

In artikel 21 worden de kaders gegeven voor de inrichting van administraties van het Havenschap Moerdijk. In hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens moeten worden vastgelegd en aan welke eisen de vastgelegde gegevens moeten voldoen. Deze verordening

regelt niet – inherent aan het dualisme – de regels en activiteiten die daarvoor in de uitvoering nodig zijn. Dat is een taak van het Dagelijks Bestuur. Wel zullen deze zaken in een besluit moeten worden vastgelegd voor de aansturing van de ambtelijke organisatie. Een en ander geldt ook voor artikel 22 en 23.

Nummer

292/12

Artikel 22. Financiële administratie

Een belangrijk onderdeel van de administratie is de financiële administratie. Bij algemene maatregel van bestuur stelt het Rijk eisen aan de verantwoordingsinformatie van o.a. gemeenschappelijke regelingen. In het Besluit begroting en verantwoording zijn onder andere waarderingsgrondslagen, balansindeling en verplicht op te leveren financiële gegevens vastgelegd. Vanuit de financiële administratie moeten gegevens worden aangeleverd voor de financiële verantwoordingsinformatie aan het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur, maar ook aan binnenlandse zaken, in hun rol als toezichthouder, het rijk, de Europese Unie etc.

Artikel 23. Financiële organisatie

In dit artikel worden uitgangspunten voor de inrichting van de financiële organisatie gegeven, waaraan het Dagelijks Bestuur bij het stellen van regels voor de organisatie invulling moet geven. De uitgangspunten vormen kaders voor het Dagelijks Bestuur, waaraan zij zich moet houden.

In de onderdelen a en b worden eisen gesteld aan de toewijzing van taken aan organisatieonderdelen en van functies aan functionarissen van het Havenschap Moerdijk. In onderdeel c worden eisen gesteld aan de budgettoedeling en de verantwoording daarover.

Artikel 24. Aanbesteding en inkoop

De inkoop van goederen en diensten en de aanbesteding van werken zijn belangrijke en kwetsbare activiteiten die een groot budgettair effect kunnen hebben. Het hanteren van een procedure is naast de desbetreffende administratieve aspecten tevens te zien als een vorm van risicobeheersing. De aansprakelijkheid kan worden beperkt en er wordt jegens derden rechtszekerheid gecreëerd. Artikel 24 geeft aan dat voor alle inkopen en aanbestedingen van werken en diensten de inkoopprocedure gevolgd moet worden.

Artikel 25. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige, op grond van artikel 216 PW opgestelde en door de Raad van Bestuur vastgestelde verordening. Deze nieuwe verordening moet binnen twee weken na vaststelling door de Raad van Bestuur door het Dagelijks Bestuur naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden verzonden (artikel 218 PW).

Nummer

292/12

Artikel 26. Citeertitel

In dit artikel wordt de naam gegeven waarmee in de stukken van het Havenschap naar deze verordening kan worden verwezen.

Nummer: 3323888

Uitgegeven, 19 december 2012

De secretaris van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
drs. W.G.H.M. Rutten